

Avans Hogeschool

Ad Logistiek voltijd en duaal Den Bosch

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In april 2024 is de bestaande hbo-Associate degree (Ad) opleiding Logistiek van Avans Hogeschool bezocht door een visitatiepanel van Netherlands Quality Agency B.V (NQA). Dit is een tweejarige opleiding die in een voltijdse en duale variant in 's-Hertogenbosch wordt aangeboden.

Het panel beoordeelt de opleiding in zijn geheel als **positief**, voor zowel de voltijd- als de duale variant.

Het panel is met name onder de indruk van de hoge betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding. De opleiding betreft het werkveld structureel op strategisch niveau en op uitvoeringsniveau. Zo is er twee keer per jaar een werkveldbijeenkomst waar de opleiding in gesprek gaat met het betrokken werkveld en wordt er eens per jaar de 'impactdays' georganiseerd waar de studenten interdisciplinaire projecten presenteren. In de uitvoering van het onderwijs is er voor ieder blok een vaste werkveldpartner die bedrijfsbezoeken en gastlessen verzorgt en die casuïstiek voor de voltijd-opleiding aanlevert.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, voor zowel de voltijd als de duale variant.

De opleiding sluit aan bij de toenemende vraag naar logistieke professionals met een praktische instelling en een hands-on mentaliteit. Deze professional signaleert knelpunten in het logistieke proces, analyseert deze, werkt vervolgens verbeteringen uit en implementeert deze verbeteringen. Hiermee werkt hij op het snijvlak van management, beleid en uitvoering. Omdat er bij de start van de opleiding nog geen landelijk beroepsprofiel was, zijn de leerresultaten gebaseerd op het profiel van de Bachelor Logistiek. De opleiding is betrokken bij de totstandkoming van het landelijk opleidingsprofiel voor de Ad Logistiek dat medio 2024 definitief zal worden en heeft de leeruitkomsten daar al op aangepast.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, voor zowel de voltijd als de duale variant.

De onderwijsleeromgeving wordt gekenmerkt door een hoge mate van praktijkgerichtheid. Dat is terug te zien in de opbouw van het curriculum waarin studenten vanaf het eerste moment van de opleiding werken binnen projecten in de werkpraktijk waarin beroepsprestaties centraal staan. Daarnaast is het werkveld sterk betrokken bij de vormgeving van de opleiding, door middel van het geven van gastlessen, het aanleveren van casuïstiek voor de voltijdsopleiding, stagebegeleiding, maar ook als opleidingspartner (vooral, maar niet alleen, in de duale variant).

Bij de opleiding is een zelforganiserend, docententeam betrokken met voldoende deskundigheid om de opleiding uit te voeren en door te ontwikkelen. De studenten ervaren de bij de opleiding betrokken docenten als toegankelijk.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, voor zowel de voltijd als de duale variant.

De opleiding kent een degelijk toetsstelsel, gebaseerd op wettelijke en academiebrede kaders. In de toetsing staan, voor zowel de duale als de voltijdstudenten, de projecten centraal, passend bij de praktijkgerichtheid van de opleiding. Ook inhoudelijk passen de toetsen volgens het panel goed bij de beoogde leerresultaten en bereiden de student goed voor op het afstuderen.

De opleiding hanteert het vierogenprincipe bij de totstandkoming en bij de beoordeling van de toetsen. Voor de toetsproducten die door één examinator beoordeeld worden, is een jaarlijkse kalibratie waarbij examinatoren onafhankelijk van elkaar enkele studentwerken beoordelen en deze daarna met elkaar vergelijken. Het panel is gecharmeerd van de goede borging van de kwaliteit van de toetsing. Zij ontmoette een uitstekend functionerende examen- en toetscommissie. De regiehouder onderwijs & toetsing (één van de docenten uit het team) vervult eveneens een sterke rol bij de kwaliteit van de toetsing.

Het panel ziet ten aanzien van de beschikbare uren voor de leden van de examencommissie een risico. Deze uren worden nu bepaald op basis van het aantal studenten, maar met het aantal toegenomen opleidingen en opleidingsvarianten, is het de vraag of dit de beste norm is voor de urentoekenning. Daarnaast adviseert het panel de opleiding om de separate beoordelingen van de beide examinatoren van de eindwerken ook vast te leggen en te archiveren (en niet alleen het gezamenlijke oordeel).

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard, voor zowel de voltijd als de duale variant.

Studenten tonen de leerresultaten (individueel) aan aan de hand van een analyse, advies, implementatievoorstel en implementatie. Hiervoor leveren ze een zestal eindproducten op die naar de mening van het panel goed passen bij de verbindingsrol tussen management, beleid en uitvoering die de afgestudeerde logistiek professional inneemt. De afstudeeropdracht is voor de duale studenten hetzelfde als voor de voltijdstudenten. Omdat de duale opleiding pas in 2023-2024 van start is gegaan, zijn er nog geen afgestudeerde duale studenten.

De door het panel bestudeerde voltijd eindwerken hadden het gewenste niveau en passen bij het domein van de opleiding. De beoordelingen waren navolgbaar en passend. De werken leidden in alle gevallen tot een daadwerkelijke verbetering voor de afstudeerorganisatie.

Alumni studeren door aan een bacheloropleiding of vinden snel emplooi in het werkveld.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	6
Schets van de opleiding / Karakteristiek	8
Basisgegevens opleiding	8
Terugblik vorige visitatie	9
Beoordeling NVAO-standaarden	10
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	11
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	14
Standaard 3 Toetsing	20
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	25
Eindoordeel over de opleiding	27
Aanbevelingen	28
Bijlagen	29
1. Bezoekprogramma	30
2. Bestudeerde documenten	31
3. Schematische weergave (blauwdruk) opleidingen (voltijd en duaal)	33

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-Associate degree-opleiding Logistiek van Avans Hogeschool. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd, is samengesteld door NQA, in opdracht van Avans Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2022 Beperkte Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 18 april 2024. Het visitatiepanel bestond uit:

<i>Naam</i>	<i>Rol</i>	<i>Korte functieomschrijving</i>
Mevrouw Ir. M.A. (Maartje) Loncke	Voorzitter, domeindeskundige	Academiemanager LLO Academie Organisatie en Ontwikkeling en dt/du Ad en B Bedrijfskunde en dt/du Ad en B Logistics Management Hogeschool Arnhem en Nijmegen
De heer J. (Jeroen) Vrins MBA MEd	Domeindeskundige	Opleidingsmanager Ad Logistiek bij Hogeschool Rotterdam
Mevrouw J.J. (Joke) Berendsen-de Kruijf MBA	Domeindeskundige	Manager Finance & Control bij Institute for Finance and Accounting
De heer (Nick) de Jonge	Studentlid	Hbo-bacheloropleiding Logistics Management bij NHL Stenden Hogeschool

Mevrouw drs B.J. Steenbergen MBA, auditor van NQA, trad op als auditor van het panel.

De opleiding Ad Logistiek is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Ad Logistiek. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde secretaris vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Omdat de duale opleiding pas in 2023-2024 van start is gegaan, zijn er nog geen afgestudeerde duale studenten en heeft het panel vijftien voltijd afstudeerdossiers bestudeerd.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Ter voorbereiding op de visitatie is er een vooroverleg geweest. In het overleg zijn de panelleden

geïnstreerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld (zie bijlage 1 voor het volledige bezoekprogramma) en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2 voor een overzicht van het door het panel bestudeerde materiaal). Aan het einde van de bezoekdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inlooppreekuur). Hier heeft niemand gebruik van gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 18 juni 2024

Panelvoorzitter

Auditor

M.A. Loncke

B.J. Steenbergen

Schets van de opleiding / Karakteristiek

De opleiding Ad Logistiek maakt deel uit van de Avans Academie voor Associate degrees (AAAd) in Den Bosch. De Academie is in 2017 gestart met 7 opleidingen en 300 studenten en herbergt op het moment van de bezoekdag 13 opleidingen waar tezamen 2150 studenten studeren. Het aantal studenten aan de Academie groeit nog altijd: in studiejaar 2023-2024 was de totale instroom 39% hoger dan het jaar ervoor.

De opleiding Ad Logistiek is één van de 'oudere' opleidingen van de Academie. De opleiding is in september 2018 gestart als nieuwe (voltijds) opleiding, nadat de macrodoelmatigheidstoets en de Toets Nieuwe Opleiding positief doorlopen waren. Sinds september 2023 kunnen studenten ook studeren in een duale variant. Hiermee is de opleiding Ad Logistiek de eerste opleiding binnen de AAAd waar dat kan – vanaf september 2024 zullen nog drie andere opleidingen binnen de academie volgen (Finance, Engineering en Zorg & Veiligheid). In 2018 startte de opleiding Ad Logistiek met 19 studenten. Tegenwoordig (peiling september 2023) studeren aan de opleiding in totaal 175 studenten, waarvan 29 duaal. In de afgelopen vijf jaar hebben, van de 300 studenten Ad Logistiek, er 100 hun diploma mogen ontvangen.

De Academie is op dit moment bezig met de invulling van de Avans-brede *Ambitie 2025* waarin het onderwijs meer modulair en flexibel zal worden. In de toekomst zal iedere opleiding één blok hebben met twee keuzemodules en één multidisciplinaire module. Nu zijn de twee keuzemodules nog verspreid. De beroepsprestaties zullen (nog meer) gekoppeld zijn aan de actualiteit en deze staan (nog meer) centraal in het onderwijs. Inhoudelijk worden interdisciplinariteit, de Sustainable Development Goals en internationalisering geïntegreerd aangeboden.

De opleiding wordt positief gewaardeerd, zo blijkt uit de studenttevredenheid en het feit dat de opleiding zowel in 2021 als in 2022 het predicaat top-opleiding in de Keuzegids ontving.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO)	Logistiek
ISAT-code CROHO	80148
Oriëntatie en niveau opleiding	Hbo
Niveau opleiding	associate degree
Aantal studiepunten	120
Variant(en) incl. een evt. 3 jarig traject voor VWO bij een hbo-bacheloropleiding	Duaal en voltijd
Opleidingslocatie(s)	Den Bosch
Onderwijs taal	Nederlands

Terugblik vorige visitatie

De opleiding heeft de aanbevelingen die volgden uit de Toets Nieuwe Opleiding opgepakt volgens het panel. Het panel zag in het toen nog kleine docententeam een aantal risico's, onder meer in een mogelijke verstoring van het leerproces van de student door de onderlinge relatie tussen student en begeleider en in de objectieve beoordeling van toetsing. Tegenwoordig is het team van docenten groter en krijgen de studenten van alle docenten les waardoor het risico op een verstoring van het leerproces door de relatie met de docent kleiner is en de objectiviteit van beoordeling van toetsen beter geborgd is.

Wat betreft toetsing heeft de opleiding de rol van toetscommissie beter uitgewerkt en zijn er kalibratiesessies geweest met andere opleidingen Ad Logistiek elders in het land. Ook in de leeromgeving zijn als gevolg op de aanbevelingen een aantal verbeteringen doorgevoerd. Nieuwe docenten behalen snel de twee cursussen: vakbekwaamheid en examineren. Ook heeft de opleiding taalontwikkeling in het programma geëxpliciteerd: studenten krijgen feedback op de schrijfstijl in de rapporten zodat zij beter zakelijk leren te formuleren. Zakelijk taalgebruik en correct Nederlands zijn een basisvoorwaarde in de meeste toetsen in rapportvorm. Tot slot heeft de opleiding de contacten in het bedrijfsleven geactiveerd; in het eerste jaar starten studenten hun project bij een partnerbedrijf van de opleiding.

De aanbeveling om de internationale competentie culturele bewustwording toe te voegen aan de beoogde leeruitkomsten heeft de opleiding niet overgenomen. Dit vormt wel onderdeel van het (nieuwe) onderwijsmodel van de AAAd – de opleiding is op dit moment in afwachting van de kaders van het management hoe dat Ad-breed vorm te geven.

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard (voor zowel de voltijd als de duale variant).

De opleiding leidt op tot startbekwame professionals in het brede logistieke domein die een brug kunnen slaan tussen uitvoering, beleid en management. Dat doen zij door een praktische instelling en een hands-on mentaliteit. De afgestudeerde professional richt zich op het managen van processen. Als hij knelpunten signaleert, analyseert hij deze, werkt verbeteringen uit en kan deze verbeteringen vervolgens implementeren.

De opleiding kent een nauw betrokken werkveld dat ook op strategisch niveau meedenkt. Goed zichtbaar is dat de opleiding de suggesties van het werkveld serieus neemt. Zo is zij onder meer in september 2023 gestart met een duale variant als gevolg van een verzoek van dat werkveld.

De eindkwalificaties zijn gebaseerd op het landelijk bachelor-profiel Logistiek omdat er bij de start van de opleiding nog geen landelijk domein profiel voor de Ad Logistiek beschikbaar was. Dit is er vanaf medio 2024 wel. De opleiding heeft haar leerresultaten reeds aangepast aan de eisen uit het nieuwe domeinprofiel. Zowel de bestaande als de nieuwe leerresultaten zijn gebaseerd op nationale en internationale normen van het beroep, zoals de Dublin Descriptoren en de richtlijnen vanuit de European Logistics Association.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

Het Nederlandse overheidsbeleid is erop gericht om de positie van Nederland als kenniseconomie te verstevigen. Zij heeft om dit doel te bereiken, specifieke innovatieve regelingen getroffen voor negen topsectoren, waaronder Logistiek. Dit beleid heeft geleid tot een (landelijke) toenemende vraag naar gekwalificeerde logistieke professionals. Naast deze toenemende vraag wordt de sector geconfronteerd met vergrijzing. De Ad Logistiek biedt mbo-opgeleide professionals de mogelijkheid tot verdere ontwikkeling en draagt er zo aan bij dat het logistieke werkveld aantrekkelijk is voor professionals. Op deze manier draagt de opleiding bij aan de wens vanuit het werkveld en de overheid dat er ook in de toekomst voldoende hbo-opgeleide logistiek professionals zijn.

De opleiding leidt op tot startbekwame professionals in het brede logistieke domein. Zij richten zich op het managen van logistieke processen, maar ook op het signaleren van knelpunten, analyseren van problemen en op het uitwerken van verbeteringen en de implementatie daarvan.. De aan de AAAd afgestudeerde logistieke professional vervult hiermee de verbinding tussen

management, beleid en uitvoering waarbij ze te herkennen zijn aan een praktische instelling en een 'hands-on' mentaliteit.

Zij vervullen functies als planner, supply chain of warehouse engineer, improvement specialist, inkoper, sales- of accountmanager of als coördinator of teamleider. Dat doen zij bij logistiek dienstverleners, retailers, productiebedrijven of bijvoorbeeld ziekenhuizen.

Betrokkenheid werkveld

Het beroepenveld heeft bij de start van de opleiding een belangrijke rol gespeeld bij de strategische keuzes die de opleiding heeft gemaakt. Na het werkveldonderzoek ter voorbereiding van de Toets Nieuwe Opleiding is het werkveld betrokken gebleven bij de strategische keuzes die binnen de opleiding gemaakt worden. Op dit moment is het werkveld betrokken via de Academiebrede Academieraad, de werkveldadviesraad die specifiek voor de Ad Logistiek is ingericht en een halfjaarlijks werkveldcongres. Aan dit werkveldcongres nemen ongeveer 17 betrokken werkveldpartners deel. Dit zijn de bedrijven waar studenten projecten uitvoeren of waar ze afstuderen. In het voorjaarscongres ligt de nadruk op de start van de opleiding, in het najaarscongres zijn er speeddates met studenten in het kader van hun afstuderen. Altijd is er ook expliciete aandacht aan onderwijsontwikkeling. De opleiding bevraagt het werkveld over de actualiteit in de onderwijseenheden en de inhoud en herkenbaarheid van de door de studenten opgeleverde beroepsproducten. Dat doet zij door het voeren van thematische discussies over ontwikkelingen in het vakgebied en de impact op het curriculum. Separaat daarvan is er overleg met het werkveld specifiek over het Lean-traject dat alle studenten afronden (Orange Belt) en waarbij excellente studenten worden gestimuleerd de Green Belt te behalen. Uit de verslagen die het panel in kon zien van de bijeenkomsten blijkt dat de opleiding op een goede manier feedback van het werkveld krijgt en dat die feedback ook voldoende concreet is om toegepast te worden. Ook blijkt dat het werkveld tevreden is over de keuzes die de opleiding maakt.

De opleiding is in september 2023 op verzoek van het werkveld gestart met een duale variant. Uit de gespreksverslagen en de gesprekken met de vertegenwoordigers van het werkveld blijkt dat deze duale opleiding qua vormgeving en inhoud is afgestemd op de wensen van het regionale werkveld.

Alles overziend complimenteert het panel de opleiding met een goede betrokkenheid van het werkveld.

Beoogde leerresultaten

Bij de start van de opleiding heeft de opleiding de leeruitkomsten afgeleid van het opleidingsprofiel van de bacheloropleiding. Dit profiel sluit op haar beurt weer aan op de European Logistics Association (ELA) die de kennis en kunde in Supply Chain en Logistiek harmoniseert via de certificering volgens uniforme standaarden.

Hierbij stelt de opleiding voor zowel de voltijd als de duale variant, zes leeruitkomsten centraal in haar programma: (1) analyseren, (2) uitvoeren, (3) optimaliseren, (4) adviseren, (5) professionaliseren en (6) samenwerken en verbinden. De leeruitkomsten zijn vervolgens vertaald naar vijf competenties met daaronder per competentie twee of drie kerntaken. De student toont de leerresultaten in het afstuderen aan met een verbeterplan gericht op het oplossen van een knelpunt en het uitwerken en implementeren van een implementatieplan (zie standaard 4).

Medio 2024 wordt er een landelijk domeinprofiel Associate degree Logistiek vastgesteld. De opleiding is betrokken geweest bij de opstelling ervan. In dit profiel wordt uitgegaan van vijf leeruitkomsten, namelijk (1) probleemoplossend vermogen, (2) methodisch handelen, (3) samenwerken, (4) lerend vermogen en (5) communiceren. In dit landelijke opleidingsprofiel is een vertaling gemaakt van de Dublin Descriptoren naar de Ad leeruitkomsten en de logistieke vakcontext.

De opleiding zal met de invoering van het nieuwe profiel voldoen aan de daarin beschreven vereisten. Zij richt zich dan op de vijf leeruitkomsten die in het profiel beschreven zijn en heeft daar een zesde aan toegevoegd, namelijk onderzoekend vermogen. Hiertoe heeft de opleiding een conversietabel gemaakt waardoor naar de mening van het panel goed inzichtelijk is waar er aanpassingen gedaan worden. Wel vraagt het panel zich af waarom de opleiding de keuze heeft gemaakt onderzoekend vermogen als aparte leeruitkomst te beschrijven en niet onder te brengen binnen de andere vijf leeruitkomsten. Zij heeft hier op de bezokedag ook geen antwoord op gekregen. Het panel geeft de opleiding als overweging mee om hier naar te kijken.

In het landelijk domeinprofiel is ook de Body of Knowledge and Skills (BOKS) beschreven. Vereist is dat een opleiding Ad Logistiek aan minimaal drie vakgebieden uit het landelijk domeinprofiel en aan alle leeruitkomsten moet voldoen. De Avans-opleiding voldoet hieraan. Uit onderstaande tabel blijkt dat de opleiding zes van de tien vakgebieden heeft verwerkt (*Zelfevaluatie, pagina 11*). Het panel is van mening dat de opleiding hiermee voldoende op het landelijk profiel aansluit.

Vakgebied	Opgenomen in curriculum?
1. Logistiek	Overwegend opgenomen
2. Operations	Overwegend opgenomen
3. Economie	Niet of beperkt
4. Recht	Niet of beperkt
5. Marketing	Niet of beperkt
6. ICT	Niet of beperkt
7. Kwantitatieve methoden	(vrijwel) volledig
8. Organisatie en HRM	(vrijwel) volledig
9. Communicatie	(vrijwel) volledig
10. Onderzoek	(vrijwel) volledig

De duale variant kent dezelfde leerresultaten en inhoud als de voltijdvariant.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard (voor zowel de voltijd- als de duale variant).

De opbouw en vormgeving van de opleiding, waarin in ieder blok een beroepsprestatie centraal staat, past goed bij de praktijkgerichtheid van de Ad-student. Vanaf de eerste week werken zowel de voltijd- als de duale student in de werkpraktijk aan een project. In belendend onderwijs krijgen zij de benodigde kennis en vaardigheden aangereikt. De student start met een analyse, waarna hij in een volgend blok aan de analyse een advies toevoegt dat later uitgebreid wordt met een implementatievoorstel. Aan het einde van de opleiding voeren de studenten de implementatie ook daadwerkelijk uit. Voltijd studenten doen dat gedurende hun opleiding in vier verschillende organisaties, duale studenten richten zich met name op hun eigen organisatie (en gaan eenmaal naar een andere organisatie). Het panel is van mening dat de opleiding op deze wijze op een goede manier voorbereid op de verbindingsrol tussen management, beleid en uitvoering die de afgestudeerde Logistiek professional uitvoert. Daarnaast is zij gecharmeerd van de grote betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding.

Het panel ontmoette een volwassen, zelforganiserend docententeam dat in het werk ondersteund wordt door verschillende onderwijskundig experts, kwaliteitscoördinatoren en relatiemanagement. Studenten geven aan dat ze zich gezien voelen en dat ze tevreden zijn met de begeleiding en het onderwijs dat ze ontvangen.

Onderbouwing

Opzet van het programma

De opleiding volgt het Academiebrede onderwijsmodel. De student studeert in acht onderwijsblokken verdeeld over twee studiejaren (twee onderwijsblokken per semester). Vanaf het eerste onderwijsblok werken studenten aan levensechte beroepsprestaties. In de eerste zes blokken doen zij dat samen met andere studenten, in de laatste twee blokken werken zij individueel bij een organisatie en voeren ze de afstudeeropdracht uit. Deze opbouw is in de beide studievarianten goed herkenbaar. Voltijdstudenten voeren gedurende hun hele opleiding, inclusief de afstudeerperiode, hun praktijkopdrachten in de beroepspraktijk uit. Dat doen zij in vier verschillende organisaties.. Duale studenten doen dat voornamelijk in hun eigen organisatie en voeren eenmaal een opdracht elders uit.

Ieder blok kent een horizontale samenhang door de onderdelen praktijk, inhoud en persoonlijke vaardigheden via de beroepsopdrachten (de projecten) met elkaar te verbinden. De praktijkcomponent waarin de student de beroepsopdracht maakt, staat centraal. Daarnaast krijgt de student inhoudelijke kennis, zowel op het vlak van logistiek als het vlak van management. Naast de inhoudelijke en praktijkcomponent is er een persoonlijk gerichte component in de opleiding. Daarin volgt de student onderwijs om zijn persoonlijke vaardigheden, ICT-

vaardigheden of onderzoeksvaardigheden te verbeteren. Ook Engels, de keuzemodules en de multidisciplinaire opdracht (zie hieronder) vallen onder de persoonlijk gerichte component. Het panel zag deze opbouw goed terug in het onderwijs waar beroepssituaties en beroepsopdrachten centraal staan. Voor de beroepsopdracht meteen na de start van de opleiding in het eerste semester bijvoorbeeld, analyseren de studenten een logistiek proces waarbij ze ook aandacht besteden aan de rol van ICT. Het doel van deze analyse is dat er een beeld ontstaat van mogelijke verbeteringen. Om de student voor te bereiden op deze praktijkopdracht krijgt hij inhoudelijke vakken op het gebied van Warehouse Distributie en productie/supply chain management. Studenten voltijd voeren deze analyse-opdracht uit bij één van de partnerbedrijven van de opleiding waar ze in de eerste week van hun studie kennis mee maken. Duale studenten voeren deze opdracht in principe in hun eigen werkomgeving uit. Deze opzet zorgt ervoor dat de opleiding sterk praktijkgericht is en dat een grote betrokkenheid van het werkveld noodzakelijk is. Op de bezokedag bleek dat het werkveld zich niet alleen betrokken voelt, maar ook sterk betrokken is bij de vormgeving van de opleiding. Werkveldvertegenwoordigers geven gastlessen, ontvangen studenten bij werkbezoeken, brengen praktijkcasuïstiek in en bieden stage- en afstudeerplekken. Het panel constateert dat de sterke praktijkgerichtheid in de opleiding een stevige basis kent in de samenwerking met het werkveld en geeft de opleiding hier een compliment voor.

In de opbouw is een toenemende complexiteit en toenemende zelfstandigheid zichtbaar. Bij de projecten in het eerste semester volstaat het analyseren van een situatie, en dat doet een (voltijd)student in groepen van vier studenten. In het tweede semester bestaan de projectgroepen uit drie studenten en wordt de analyse uitgebreid met een advies. In het derde semester (tweede studiejaar) werken de studenten in tweetallen samen aan een analyse, advies en een bijbehorende implementatie. In het vierde semester studeert de student individueel af op een project waarin hij alle fasen van analyse tot en met implementatie uitvoert. Voor de duale student geldt, dat deze opdrachten hoofdzakelijk in de eigen organisatie worden uitgevoerd; in de eerste twee semesters in tweetallen en in het derde en vierde semester individueel. Voor het overige geldt eenzelfde opbouw naar meer complexiteit en zelfstandigheid.

In deze opbouw is bovendien concentriciteit zichtbaar: de student herhaalt eerder verworven kennis zoals de analysevaardigheden uit het eerste semester, in een nieuwe (meer complexe) context en bouwt zo verder op eerder verworven kennis en vaardigheden.

Het panel is gecharmeerd van de opzet van het programma en vindt die ook logisch en passend voor zowel de voltijd- als de duale student. Wel is zij van mening dat de leer- en ontwikkellijnen meer zichtbaar zouden kunnen zijn. Zij zag namelijk dat de opleiding wel meerdere leerlijnen heeft bepaald, maar dat deze in het curriculum niet duidelijk zichtbaar waren. Bijvoorbeeld doordat onderwijsonderdelen die inhoudelijk wel volgens het panel logischerwijs bij een leerlijn zouden kunnen behoren, daar in de beschrijving van de leerlijn niet duidelijk onder vielen (met name ICT en onderzoekend vermogen).

Inhoud van de opleiding

De eerste twee blokken van de opleiding (beide varianten) staan in het teken van de basis van logistieke kennis en algemene vaardigheden. In blok 3 en 4 van het eerste leerjaar richt de opleiding zich op algemeen management, analyseren en het opstellen van verbeterplannen. In blok 5 en 6 (tweede leerjaar) ligt het accent op het analyseren en ontwerpen binnen een logistieke context binnen verschillende logistieke domeinen. In het laatste semester van de

opleiding, blok 7 en 8, worden alle leeruitkomsten integraal getoetst (zie de beschrijving onder standaard 4). Hiermee doet de student in de eerste zes blokken kennis op over de volle breedte van het logistieke werkterrein: warehouse distributie, supply chain management, productie logistiek en LEAN. In de laatste blokken past hij alle relevante kennis en vaardigheden toe en toont hij het eindniveau aan.

Opvallend is de grote betrokkenheid van het werkveld bij de inhoudelijke vormgeving van de opleiding. Per onderwijsonderdeel zijn er vaste partners vanuit het werkveld betrokken. Deze verzorgen voor de voltijdstudenten bedrijfsbezoeken en gastlessen, die direct gekoppeld worden aan de vakinhoud van het onderwijsonderdeel zodat er onder de studenten animo is om te komen. Ook leveren zij casuïstiek die in de (voltijd-)lessen behandeld wordt. In de duale opleiding staan de ervaringen van de student centraal en brengt die de eigen werkpraktijk in waardoor er geen gastlessen en bedrijfsbezoeken worden ingepland en er geen behoefte is aan extracasuïstiek. Door deze werkwijze sluit de opleiding naar de mening van het panel goed aan op de wensen en behoeften van de duale student en bereidt zij hem bovendien goed voorop de actuele beroepspraktijk.

De leerresultaten van ieder blok zijn voor de beide varianten hetzelfde. Ook de beroepsprestatie is in principe voor voltijd- en duale studenten hetzelfde. Zoals blijkt uit bijlage 3 waarin een schematische weergave van de inhoud van de beide varianten is opgenomen, is de inhoud van de beide varianten in grote lijnen gelijk. Het viel het panel op dat PowerBI niet is opgenomen in het curriculum van zowel de voltijd- als de deeltijdopleiding. Data Analyse komt beperkt terug in het curriculum; bij analysevaardigheden zoals data analyse in excel en het maken van figuren en bij statistiek (data analyse rondom gemiddelde en spreiding, trends en patronen). Het panel adviseert de opleiding deze onderwerpen meer dominant in het voltijdcurriculum op te nemen. Daarnaast ziet het panel dat de opleiding zelf aangeeft weinig ICT in de opleiding op te nemen (zie standaard 1), maar dat dit in de feitelijke inhoud van de opleiding wel degelijk voorkomt. Overigens staat het panel achter deze keuze om ICT wel terug te laten komen in het curriculum. Voor het overige is het panel van mening dat de inhoud van de opleiding in beide varianten goed past bij de beoogde leerresultaten.

Vormgeving opleiding

Voltijdstudenten besteden vier tot vijf dagen per week op de opleiding of aan opdrachten voor de opleiding in een werkcontext. Zij worden voor 15 tot 17 lesuren per week ingepland. Elke week zijn er lessen op het gebied van inhoud, project, professionele vaardigheden en analyse vaardigheden. Voor duale studenten geldt een richtlijn van 1 dag per week. Deze dag is altijd op dezelfde manier ingericht: start met de projectvoortgang, daarna inhoudelijke leerlijn, vervolgens beroepsvaardigheden, opnieuw de inhoudelijke leerlijn en beroepsvaardigheden. Na een gezamenlijk diner wordt de lesdag afgesloten met een wrap-up. In de duale opleiding staat de 'student journey' centraal en heeft de student meer vrijheid om aan de eigen leerdoelen te werken.

Het panel herkende in de vormgeving van het onderwijs de binnen de Avans Ambitie 2025 geformuleerde wens om het onderwijs meer blended vorm te geven. De opleiding wordt bij het blended ontwikkelen ondersteund door ICTO-coaches vanuit het team Digitale Ondersteuning van de Academie. Vorig studiejaar is het onderwijsonderdeel 'Warehouse en Distributie Logistiek' opnieuw (blended) vormgegeven. Het panel heeft op de bezokedag de digitale leeromgeving van

studenten, Brightspace, bekeken en heeft daardoor een indruk gekregen van de wijze waarop de opleiding hiermee bezig is. Voor de beide opleidingsvarianten was de digitale leeromgeving overzichtelijk. Naast de studiehandleidingen, toetscriteria, handouts en dergelijke, zag het panel ook dat er op verschillende plaatsen tevens gebruik wordt gemaakt van digitale didactische onderwijsvormen zoals kennisclips, e-learnings en quizen. Het panel is van mening dat de opleiding hier op een goede manier mee bezig is.

Internationalisering

Het logistieke werkveld kent een internationale context. De grote logistieke bedrijven, zoals bijvoorbeeld DHL, zijn veelal internationaal actief, maar ook de professional die werkzaam is een nationale context, krijgt vaak te maken met internationale contacten waar de voertaal Engels is. Studenten (voltijd) werken daarom in hun opleiding aan de vergroting van hun Engelse taalvaardigheid binnen relevante beroepssituaties (in blok 3, 4, 5 en 6, ieder blok 1 EC). Bij de duale opleiding is Engels onderdeel van beroepsvaardigheden in blok 4 en 5. Dit wordt aangeboden door een academiebreed docententeam dat hun werkruimte heeft in een inspirerende 'English pub' in het Academiegebouw.

De internationale context van wereldwijde supply chains kent ook bijbehorende wet- en regelgeving. De student doet hier kennis over op binnen de inhoudelijke modules en de projecten, zoals bijvoorbeeld in het (voltijd) onderwijsonderdeel Supply Chain Management 2. Zij gaan daar aan de slag met een adviesopdracht gericht op het voldoen aan Europese Duurzaamheidswetgeving (CSRD) in ketenverband. Hierbij komen internationale aspecten rondom duurzaamheidsissues aan bod. De komende periode wil de opleiding de internationale context binnen dit onderwijsonderdeel verder verankeren. Daarnaast gaat zij aan de slag met de inbedding van interculturele vaardigheden binnen de opleiding.

Het panel is van mening dat internationalisering voldoende aan bod komt binnen het huidige curriculum en ondersteunt de opleiding van harte in haar wens de aandacht voor interculturele vaardigheden te vergroten.

Instroom en leerroutes

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen. Voltijd en duale studenten hebben een mbo-4, havo, of vwo-diploma of hebben de 21+-toets succesvol afgelegd. De meeste studenten aan de opleiding hebben een mbo-4 of een havodiploma. De duale opleiding is bedoeld voor medewerkers in de logistieke sector die willen doorgroeien. Voor de start van de opleiding wordt de tripartite overeenkomst tussen de student, opleiding en werkgever ondertekend. Studenten die zich aanmelden voor de duale variant krijgen allemaal een studiekeuzecheck in de vorm van een intake. Deze intake bestaat uit opdrachten en een gesprek. Op basis van de intake krijgen studenten een (niet bindend) studieadvies.

Eenmaal gestart volgen alle studenten het programma van de studievariant van hun keuze. Daarbinnen is er ruimte voor eigen proflering. Studenten kiezen in hun opleiding twee keer een keuzevak van 4 EC waarbij zij voor verdieping of verbreding kunnen kiezen. Zij kiezen uit een Academiebreed aanbod. Vanuit de opleiding wordt een keuzemodule project- en verandermanagement aangeboden (en, voor de studenten van andere opleidingen, ook een keuzevak Lean), maar studenten kunnen ook kiezen voor bijvoorbeeld NLP of Financials voor non-financials. Daarnaast kan de student de opleiding een eigen kleur geven door de keuze voor

een project binnen de interdisciplinaire week, georganiseerd door de AAAd. In die week werken studenten vanuit verschillende opleidingen met elkaar samen aan projecten. De resultaten presenteren zijn op de 'impactdays' waarin 1100 studenten in interdisciplinaire groepen hun resultaten aan opdrachtgevers presenteren. Tot slot heeft de student nog ruimte om zijn opleiding een eigen kleur te geven door de keuze van de afstudeerplek en de opdrachtgever.

Voor excellente studenten is er de mogelijkheid om (extra curriculaire) de Lean Six Sigma Green Belt te behalen. De kwaliteit van dit programma voor excellente studenten wordt extra gewaarborgd door een Adviesraad waarin twee professionals met een Black Belt uit het bedrijfsleven participeren, naast de twee docenten met een Black Belt uit het team. Naar de mening van het panel biedt de opleiding hiermee een passend extracurriculaire programma.

Begeleiding

De opleiding volgt ook bij de begeleiding van de studenten de Academie-brede uitgangspunten zoals beschreven in het Onderwijsmodel van de AAAd (2021). Iedere student krijgt begeleiding bij de (1) studievoortgang, (2) professionele ontwikkeling en (3) loopbaanontwikkeling. De studieloopbaanbegeleider vervult hierin een belangrijke rol. Dit is geen losstaande functie, maar een rol die vervuld wordt door een docent van de opleiding, zodat de studieloopbaanbegeleider goed op de hoogte is van de inhoud van de opleiding.

Voor (alle) studenten is de docent een eerste aanspreekpersoon ten aanzien van ontwikkeling, studievoortgang en keuzes in het blok. Daarnaast krijgt iedere student aan het begin van zijn opleiding een eigen studieloopbaanbegeleider toegewezen voor de gehele studietijd. Alle docenten hebben bovendien een signalerende taak naar de studieloopbaanbegeleider als het met een student wat minder goed gaat. De student bespreekt blokov overstijgende zaken met de studieloopbaanbegeleider, met wie hij minimaal vier keer per jaar een afspraak heeft. Van de gesprekken met de studieloopbaanbegeleider wordt een samenvatting van de inhoud en van de gemaakte afspraken gemaakt en in Osiris gearcheveerd. In geval van bijzondere omstandigheden kan de studieloopbaanbegeleider de student doorverwijzen naar het decanaat van de Academie. Naast de student, docent en studieloopbaanbegeleider, is ook het werkveld betrokken bij de begeleiding van de student. Duale studenten hebben zogenaamde 'driehoeksgesprekken' waar naast de student en de docent van de opleiding ook de bedrijfsbegeleider bij aanwezig is. Voltijdstudenten hebben, wanneer ze stages lopen, iedere twee weken een voortgangsgesprek met de docent en met de stagementor van het bedrijf.

Op de bezokedag bleek dat de studenten de begeleiding prettig vinden. Ze hebben het gevoel dat ze voldoende ondersteund worden en dat ze met hun vragen en problemen terecht kunnen bij de docenten. Dit geldt voor zowel de duale als de voltijdstudenten.

Docenten

De opleiding wordt verzorgd door een team van 8 docenten (7,3 fte) die allemaal een aanstelling hebben tussen de 0,8 en 1,0 fte. Het team bestaat uit een mix van docenten met praktijkervaring en langjarige ervaring in de hbo-bachelor en Ad-onderwijs. De docententeams aan de AAAd zijn zelforganiserend. Ieder opleidingsteam kent zeven regie-rolhouders, waaronder een regie-rolhouders voor de contacten met het werkveld, de bedrijfsvoering, de kwaliteit en voor onderwijs & toetsing. Regie-rolhouders hebben periodiek contact met hun collega's van andere opleidingen om de academiebrede kaders verder aan te scherpen en worden ondersteund door specialisten,

zoals onderwijskundigen, kwaliteitscoördinatoren en toetsdeskundigen. Op dit moment is het nog zo dat alle docenten in principe alle onderwijsonderdelen moeten kunnen geven, maar met de groei van de opleiding en daarmee het docententeam, wordt overwogen dit uitgangspunt los te laten. Het panel ontmoette een volwassen team van goed op elkaar ingespeelde docenten die allemaal hetzelfde doel voor ogen hebben: goed onderwijs voor hun studenten. Het panel geeft de opleiding hiervoor een compliment.

Op de bezochtdag bleek dat de docenten sterk gericht zijn op doorontwikkeling, zoals één van hen zei: “We hebben de wens om onszelf en de opleiding altijd door te ontwikkelen”. Alle docenten volgen de scholingen Basis-didactische Bekwaamheid A en B (BDB-A en BDB-B). Daarnaast hebben de docenten die examineren allemaal een BKE-certificering en is er één docent met een SKE-kwalificatie. Twee docenten hebben de Lean Six Sigma Black Belt opleiding succesvol afgesloten. Binnenkort doet het docententeam met een pilot vanuit het lectoraat: het hele team krijgt dan een scholing ‘kritisch denken’ om de studenten, in de huidige tijden van polarisatie en complot/theorieën, beter te kunnen begeleiden in de ontwikkeling van het kritisch denkvermogen. Het panel was onder de indruk van dit laatste initiatief.

De studenten ervaren de docenten als laagdrempelig en toegankelijk. Tijdens de rondleiding door het gebouw zag het panel dat dit mede ondersteund wordt door de fysieke omgeving. De docenten hebben een vaste docentenkamer, die zij delen met de docenten bedrijfskunde en management, waar studenten altijd binnen kunnen lopen. Naast de docentenkamer is gelegenheid voor formeel en informeel overleg.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard (voor zowel de voltijd als de duale variant).

Het panel is van mening dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing, gebaseerd op wettelijke en academiebrede kaders. Dit geldt voor zowel de voltijd als de duale variant. De leeruitkomsten zijn voor de beide varianten hetzelfde, de toetsen zijn voor de duale opleiding op een volgens het panel passende wijze, aangepast aan het specifieke karakter van de duale student.

De toetsvormen en toetsinhoud passen bij het programma en de leeruitkomsten die volledig worden afgedekt. Het toetsprogramma bereidt de studenten goed voor op het afstuderen. De opleiding hanteert een goede variatie in toetsen, passend bij de inhoud en de leeruitkomsten van de onderwijsonderdelen en het geheel. Studenten zijn vooraf goed op de hoogte van de toets en de beoordelingscriteria en vinden de feedback die zij krijgen begrijpelijk en passend. Het panel constateert eveneens dat de beoordelingscriteria helder zijn en de beoordelingen zelf navolgbaar en transparant.

Het vierogen principe wordt gehanteerd voor zowel de totstandkoming van de toetsen als bij de beoordeling daarvan. Daar waar er één examinator is aangewezen voor een onderwijsonderdeel, vindt kalibratie plaats.

De examen- en toetscommissie functioneren naar behoren. Het panel is met name onder de indruk van de degelijke en gestructureerde werkwijze van de beide commissies die leiden tot een goede borging van de kwaliteit van de toetsing en het eindniveau. Wel maakt zij zich zorgen om de werkdruk van de leden van de examencommissie en adviseert om te kijken naar de urennorm.

Het panel complimenteert de opleiding met de met de uitgebreide, motiverende feedback die de studenten van de examinatoren op het eindwerk krijgen.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

De opleiding (voltijd en duaal) volgt het academiebrede toetsbeleid. Dit beleid is beschreven in het *Toetsbeleid Avans Academie Associate Degrees 2021-2025*. In dit beleidsstuk is de toetsing gerelateerd aan het onderwijsmodel van de Academie.

In de toetsing staan de beroepsprestaties centraal. Dit zijn de beroepsproducten of vaardigheden zoals die daadwerkelijk in de beroepspraktijk voorkomen. Deze beroepsprestaties zijn in co-creatie met het werkveld ontworpen. De student werkt aan levensechte situaties of vraagstukken en leert daarbij beroepskennis en beroepsvaardigheden, persoonlijke en 21-eeuwse vaardigheden. Vanuit Avans zijn een zevental criteria geformuleerd waar de toetsen aan moeten voldoen, namelijk: kwaliteitszorg, 'fitness for purpose', validiteit, betrouwbaarheid, transparantie,

leereffect en haalbaarheid. Verder stelt het beleid dat er per blok van 15 EC maximaal vier summatieve toetsen aangeboden worden, er geen gebruik van kennistoetsen wordt gemaakt, in iedere opleiding twee keuzemodules van ieder 4 EC aangeboden worden en dat er per blok minimaal 4 EC individueel getoetst wordt.

Het panel waardeert de structuur in het toetssysteem. Ze is van mening dat deze wijze van toetsen goed past bij de Ad-student in het algemeen en de Ad-Logistieke student in het bijzonder. Hierbij is zij met name gecharmeerd van het centraal stellen van de beroepsprestaties en het niet meer inzetten van de kennistoetsen. Doordat er altijd in ieder blok ook individueel getoetst wordt, wordt een goed evenwicht bereikt tussen het aanleren van samenwerkingsvaardigheden enerzijds en het individuele presteren anderzijds. Daarnaast is zij met de opleiding van mening dat de toetsing in grotere eenheden de studeerbaarheid ten goede komt.

Toetspraktijk

Omdat de studenten van de duale opleiding de meeste beroepsprestaties in hun eigen organisatie uitvoeren en de duale studenten veelal wat meer werkervaring hebben dan de voltijdstudenten, is het toetsprogramma voor de duale student wat afwijkend van dat van de voltijdstudent. Overigens zijn de leeruitkomsten voor de beide varianten hetzelfde. De duale variant kent per blok een drietal toetsen: het project (7 EC), inhoudelijke kennis ter ondersteuning van het project (4 EC) en een toets waarin de student de benodigde vaardigheden aantoont (4 EC). De voltijdstudenten krijgen in de blok 1, 2, 5 en 6 (dus het eerste en het derde semester) een viertal toetsen per blok en in het derde en vierde blok (tweede semester) vijf per blok. Hierbij kent het project van de voltijdstudenten eveneens 7 EC.

Het afstuderen is voor beide varianten wel op dezelfde manier vormgegeven (zie standaard 4). Overigens voldoet de opleiding hiermee dus niet overal aan de academiebrede eis van maximaal vier toetsen per blok. De opleiding is bezig om dit aan te passen, passend bij de Avans Ambitie 2025.

De opleiding maakt geen gebruik van kennistoetsen, met uitzondering van de Lean Orange Belt, waar het verplicht is om de certificering te behalen. De opleiding hanteert een verdeling van 35% van alle toetsing als groepswork en 65% individueel. Bij de onderwijsonderdelen waarbij studenten in projectgroepen werken, is in de bijlage van het studentwerk een logboek per student waarin is aangegeven waaraan iedere individuele student heeft gewerkt en hoeveel tijd daaraan is besteed.

Voor iedere toets zijn er leeruitkomsten vastgesteld die vertaald zijn in een toetsmatrijs. De toets zelf en het antwoordmodel worden ontworpen op basis van de toetsmatrijs. Voor alle toetsen wordt bij de totstandkoming het vierogen principe gehanteerd. Voor assessments en beroepsproducten wordt ook bij de toetsing zelf het vierogen principe gehanteerd.

Het panel heeft ter voorbereiding op de bezookdag en op de bezookdag zelf een representatieve selectie van de toetsen ingezien van zowel de voltijd- als de duale variant. Ze bestudeerde de toetsopdracht, uitwerkingen door studenten, beoordelingsformulieren en ingevulde beoordelingen. Ze zag voor beide varianten een mooie variëteit in toetsproducten, zoals een project, ontwerp, infografic, video, presentatie, simulatiegesprek en een softwaresimulatie. Deze beroepsprestaties zijn naar de mening van het panel allemaal passend bij de leeruitkomsten en passend bij het werk dat studenten na afronding van hun opleiding gaan uitvoeren. Dit werd ook

bevestigd in het gesprek met het werkveld op de bezochtdag. Bovendien zag het panel een mooie opbouw van de toetsen in de eerste zes blokken naar het afstuderen, zowel in complexiteit als concentrisch.

In de studiehandleidingen zijn de leerdoelen van een module, de toetsmatrijs en de rubrics en beoordelingscriteria opgenomen, zo constateerde het panel bij de bestudering van de online leeromgeving. De studenten gaven aan dat de beoordelingen voor hen navolgbaar zijn en dat ze de gegeven beoordelingen passend vinden. Het panel vond ook dat de beoordelingsformulieren goed zijn ingevuld waardoor de cijfers navolgbaar zijn.

Borging

De Academie kent één examencommissie en één toetscommissie voor alle (13) opleidingen van de Academie. De examencommissie is gericht op de borging van de kwaliteit van de toetsing, de toetscommissie op de verbetering van de kwaliteit.

De examencommissie bestaat uit vijf leden (volgend studiejaar: 6) en valt onder de verantwoordelijkheid van het College van Bestuur. Omdat het aantal opleidingen binnen de Academie de laatste jaren sterk is toegenomen, is vorig studiejaar besloten dat ieder lid van de examencommissie een aandachtsgebied krijgt van een drietal opleidingen. De leden van de examencommissie zijn allemaal in het bezit van de Senior kwalificatie Examinering (SKE). De examencommissie benoemt de examinatoren, evalueert toetsen, handelt verzoeken van studenten af en heeft een taak in de borging van de kwaliteit van toetsen. Iedere twee jaar wordt van iedere opleiding een aantal eindwerken en een tweetal toetsen gedetailleerd bekeken. Voor de opleiding Ad Logistiek is dit in studiejaar 2021-2022 gebeurd. De aandachtspunten zijn vervolgens in de onderzoeksagenda voor 2022-2023 opgenomen en door de opleiding opgepakt. Het panel constateert daarom dat de examencommissie haar taken op een goede manier vervult. Zij is bovendien gecharmeerd van het feit dat de examencommissie een rol speelt bij de onboarding van nieuwe docenten. Nieuwe docenten krijgen een toelichting op de taken van de commissie en de wijze waarop de commissie door docenten en studenten benaderd kan worden. Daarnaast krijgen zij uitleg over onderwerpen zoals fraude, bindend studieadvies, benoemingen van de examinatoren en het soort verzoeken dat de examencommissie ontvangt.

In de gesprekken op de bezochtdag en uit de opmerkingen in de jaarverslagen bleek dat het voor de examencommissie op sommige punten een uitdaging is om alle taken op een goede manier uit te blijven voeren. Op dit moment geldt een norm van 0,65 uur per student voor de commissie als geheel. Door het toenemende aantal opleidingen aan de AAAd, de groei van opleidingen waardoor er veel nieuwe docenten aangenomen worden en de groei in het aantal varianten (nu ook duale opleidingen), blijkt het aantal fte's voor de examencommissie aan de krappe kant. Het panel geeft het management van de opleiding daarom als aanbeveling mee dat het ook het aantal opleidingen en het aantal opleidingsvarianten onder de hoede van een examencommissie van invloed zouden moeten zijn op de urenberekening.

De toetscommissie valt onder de verantwoordelijkheid van de directie van de Academie en bestaat uit vier leden, drie van hen zijn docent aan één van de (andere) opleidingen van de AAAd en daarnaast is er een onderwijskundige. Ook de leden van de toetscommissie zijn in het bezit van de SKE. De leden hebben gedurende drie jaar zitting in de commissie. De rolhouder onderwijs & toetsing vormt vanuit de opleiding een linking-pin naar de toetscommissie. De leden van de toetscommissie komen tweewekelijks bij elkaar voor een werksessie. In deze werksessies

heeft zij in 2022-2023 alle nieuwe toetsen van de duale opleiding Ad Logistiek bekeken en de keuzemodules onder de loep genomen.

Los van het werk van de toets- en examencommissies heeft de opleiding nog andere maatregelen genomen om de toetskwaliteit te borgen. Zo is er een academiebrede opleidingscommissie die de opleidingen adviseert. Daar waar er geen sprake is van twee examinatoren, vindt voor ieder onderwijsonderdeel waar dat voor geldt, jaarlijks kalibratie plaats. Hierbij worden enkele studentproducten door twee examinatoren beoordeeld die de beoordelingen daarna met elkaar vergelijken en daarover met elkaar in gesprek gaan. Een docent wordt pas examinerator als deze minimaal een jaar in dienst is als docent voor de opleiding Ad Logistiek en de Basiskwalificatie Examinering (BKE) heeft behaald. In het team is één afstudeercoördinator (dat is één van de rollen) die overzicht houdt over het afstuderen. De rolhouder onderwijs & toetsing wordt bijgestaan door een toetsexpert.

Het panel concludeert, alles overziend, op basis van de gesprekken op de bezochtdag en de bestudeerde stukken dat de opleiding de kwaliteit van de toetsing goed geborgd heeft en dat de examencommissie haar wettelijke taken op een goede manier uitvoert en bovendien in control is. Wel is zij van mening dat de opleiding de verslagen van de kalibraties wat gedetailleerder kan uitwerken zodat de bevindingen beter navolgbaar zijn en als inhoudsrijke input voor latere kalibraties kunnen dienen.

Afstudeerproces

De student besteedt de laatste twee blokken, dus het vierde en laatste semester van de opleiding, aan het afstuderen. In de afstudeerperiode werkt de student gedurende 20 weken (minimaal) vier volle werkdagen per week bij het afstudeerbedrijf en voert hij de afstudeeropdracht (zie standaard 4) uit. Om te starten met het afstuderen moet de student 52 EC behaald hebben uit het eerste jaar en daarnaast het keuzeproject Logistiek Semester 3 (16 EC) behaald hebben.

Het afstudeerproces voor de duale studenten moet nog definitief vormgegeven worden aangezien de duale variant pas in studiejaar 2023-2024 is gestart. Het proces zal voor de duale studenten echter in grote lijnen overeenkomen met dat voor de voltijdstudenten aangezien zij dezelfde opdrachten maken (zie standaard 4).

Voor de voltijdstudenten geldt, dat zij halverwege het derde semester van de opleiding uitgenodigd worden voor een kick-off waarin zij informatie over het afstuderen krijgen. Daarna mag de student starten met het zoeken naar een afstudeeropdracht. Wanneer hij deze heeft gevonden, legt de student de afstudeeropdracht, beschreven in een stageovereenkomst, voor aan de afstudeercoördinator. Deze controleert of de afstudeerplaats aan de vereiste voorwaarden, zoals de grootte van de organisatie (≥ 15 medewerkers) en begeleiding op hbo-niveau, voldoet. Na akkoord wijst deze een afstudeerbegeleider en eerste examinerator aan.

De eerste drie weken van de afstudeerperiode besteedt de student aan het schrijven van een plan van aanpak. In week 4 tot en met 16 werkt hij aan de uitvoering van dit plan.

Om de student te ondersteunen, organiseert de opleiding intervisiebijeenkomsten. Daarnaast heeft de student afstemming met zijn begeleidend docent (eveneens de tweede examinerator). Het

werk van de student wordt ook beoordeeld door een eerste, onafhankelijke examinator. Op de werkplek zelf krijgt de student de begeleiding van een bedrijfsmentor.

Het eindcijfer wordt bepaald door de beide examinatoren afzonderlijk en wordt daarna in overleg definitief vastgesteld. Het panel constateert dat de opleiding de beide beoordelingen afzonderlijk niet archiveert. Zij beveelt aan dat wel te doen en daarnaast ook de bevindingen van de kalibratie of het overleg tussen beide beoordelaars vast te leggen. Hiermee zullen de beoordelingen inzichtelijker worden.

Het panel heeft van vijftien studenten uit de laatste twee cohorten de afstudeerwerken en de daarbij behorende beoordelingen bestudeerd. Het panel vond de gegeven beoordelingen transparant, passend en navolgbaar. Ze complimenteert de examinatoren met hun zeer uitgebreide feedback in motiverende taal. De feedback en beoordelingen door de bedrijfsmentoren waren echter summier. Zij nodigt de opleiding uit om hier aandacht aan te besteden. Ze constateerde bovendien dat de studenten veelal veel tekst en onderbouwing moet aanleveren. Ze nodigt de opleiding uit om te bekijken of er op dit punt aanpassingen mogelijk zijn om zo de toetsdruk voor studenten en docenten, wat te verlagen. Voor het overige is het panel van mening dat het proces van afstuderen op een goede manier plaatsvindt en dat de studenten daarbij op een passende manier voorbereid en begeleid worden.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard (voor zowel de voltijd als de duale variant).

De afstudeeropdracht is voor de voltijd en de duale student hetzelfde. De student toont het eindniveau in de laatste twee blokken aan met een verbetertraject in de organisatie. Hierbij voert de student alle fasen van analyse tot en met de implementatie van de verbetering zelfstandig uit.

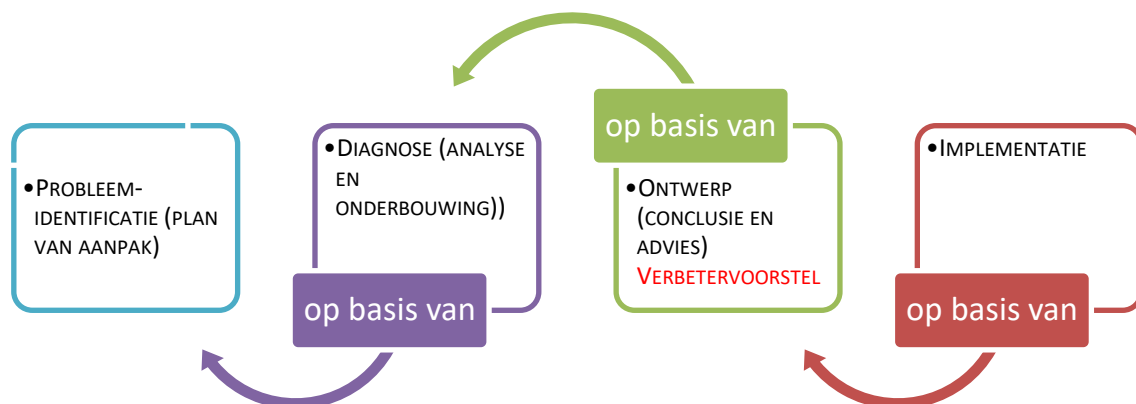
Het panel heeft een steekproef van vijftien eindwerken van voltijdstudenten bestudeerd (er zijn nog geen duale studenten afgestudeerd aan deze opleiding). Zij is van mening dat de werken passen binnen het domein van de opleiding en dat het Ad-niveau in voldoende mate wordt aangetoond. Zij complimenteert de opleiding met het taalkundig niveau van de studenten.

Studenten vinden na hun afstuderen gemakkelijk een passende werkkring of vervolgen hun studie aan een bachelor opleiding.

Onderbouwing

De student toont de leerresultaten aan door het zelfstandig uitvoeren van een verandertraject bij een organisatie. Dat doen zijn in het laatste semester van de opleiding. De afstudeeropdracht is voor de voltijdstudenten en de duale studenten hetzelfde. Hij start met een probleemidentificatie en rondt af met de implementatie. De fases die horen bij de verandering impliceren dat de student verschillende besluiten moet nemen. Deze fases sluiten op elkaar aan geven tevens de onderzoeksfasen aan.

De opleiding geeft dit in de *Zelfevaluatie* (pagina 28) als volgt weer:

De student levert om te kunnen afstuderen een zestal producten op, namelijk: (1) een plan van aanpak, (2) analyse en onderbouwing, (3) conclusie en advies, (4) implementatie, (5)

reflectierapport en (6) een verdediging in de vorm van een presentatie. Hierbij heeft de opleiding een weging voor de zwaarte per onderdeel bepaald, passend bij de tijdsinvestering en complexiteit van de deelopdracht: het plan van aanpak moet voldaan zijn (zie standaard 3), voor de analyse en onderbouwing ontvangt de student maximaal 30 punten, voor de conclusie en het advies maximaal 15 punten, de implementatie maximaal 30 punten, de reflectie maximaal 10 en voor de presentatie en de verdediging maximaal 15 punten.

Het panel ziet in deze afstudeeropdracht de elementen die de opleiding de student wil leren, namelijk processen te managen, knelpunten te signaleren, te analyseren en verbeteringen daarvoor voor te stellen en te implementeren (zie standaard 1) op een goede manier terug en is daarom van mening dat de afstudeeropdracht goed past bij het doel van de opleiding.

Producten van afgestudeerden

Het panel heeft vijftien eindwerken uit de laatste twee afstudeercohorten bestudeerd. Dit waren alleen werken van voltijdstudenten aangezien er nog geen afgestudeerden van de duale variant zijn. De beoordelingen van de bestudeerde werken liepen uiteen van een 5,5 tot een 8,8

Het panel heeft door het bestuderen van de eindwerken een goed beeld kunnen krijgen van het niveau en de inhoud van de eindwerken. Het panel stelt vast dat de werken inhoudelijk en methodologisch op voldoende niveau zijn. Het panel zag in deze eindwerken de breedte van de opleiding terug. De onderwerpen in de afstudeerwerken zijn passend voor de logistieke context en beroepsgericht en leiden tot de daadwerkelijke oplossing van knelpunten in de werkpraktijk. Zo bestudeerde het panel onder meer een studentwerk dat bekeek op welke manier de doorloopsnelheid van onderdelen verhoogd kan worden. Hierdoor waren de betrokken monteurs extra tijd kwijt aan het bestellen van onderdelen en bestelden ze bovendien vaak onderdelen dubbel. Een andere student deed onderzoek naar het stroomlijnen van een retourproces.

De opleiding heeft naar aanleiding van de aanbevelingen in de Toets Nieuwe Opleiding meer aandacht besteed aan de taalkundige ontwikkeling van de studenten. Dit was goed terug te zien in de bestudeerde eindwerken. Het panel constateert dat die taalkundig sterk zijn en dat dat ook geldt voor de Engelse summary. Wel zag het panel dat er in de eindwerken soms namen van respondenten genoemd zijn, terwijl dat niet noodzakelijk is en zelfs schadelijk zou kunnen zijn voor deze personen. Dat was bijvoorbeeld het geval in een eindwerk dat onder meer energiezuinig rijden onderzocht. Zij is daarom van mening dat de opleiding wat meer aandacht aan de privacy van de respondenten moet geven.

Functioneren van afgestudeerden

Afgestudeerden werken in het brede logistiek domein in functies zoals planner, inkoper of coördinator. Dat doen zijn bij logistiek dienstverleners, retailers, productiebedrijven of bijvoorbeeld ziekenhuizen. Het werkveld blijkt positief over de afgestudeerden. Dat blijkt uit de gesprekken met het werkveld op de bezoekdag, maar ook uit de tekst in de beoordelingsformulieren van de bedrijfsmentoren bij de eindwerken. Uit de HBO Monitor blijkt dat studenten gemakkelijk een passende functie krijgen.

Sommige studenten studeren verder. Avans heeft zelf geen bachelor Logistiek Management, maar wel een bachelor Technische Bedrijfskunde waar alumni van de Ad Logistiek hun studie vervolgen. Studenten die graag een bachelor Logistiek Management willen behalen, doen dat veelal aan de BUAS (Breda University of Applied Sciences).

Eindoordeel over de opleiding

	Ad Logistiek (voltijd)	Ad Logistiek (duaal)
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande Ad-opleiding Logistiek van Avans Hogeschool als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

Heroverweeg of de extra leeruitkomst onderzoekend vermogen niet ondergebracht kan worden onder één van de andere leeruitkomsten of versterk de inhoud van deze leeruitkomst.

Standaard 3

Bepaal het aantal beschikbare uren voor de examencommissie niet alleen op basis van het aantal studenten, maar ook op basis van het aantal opleidingen en opleidingsvarianten die onder de hoede staan van de examencommissie.

Leg ten aanzien van de beoordelingen van de eindwerken de afzonderlijke beoordelingen en de bevindingen van het overleg tussen de beide examinatoren om tot het eindcijfer te komen vast. Deze beoordelingen zullen dan inzichtelijker worden.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Bezoekprogramma Visitatie Ad Logistiek

Datum: Donderdag 18 april 2024
Tijd: Van 8:15 tot 17:30 uur
Locatie: Statenlaan 67, 5223 LA 's-Hertogenbosch
Ruimte: AS207 en AS106

Tijdstip	Thema	Deelnemers vanuit de opleiding	Ruimte voor aantekeningen
8:30 – 8:45 uur	Ontvangst Panel		Projectleider begeleidt het panel van de receptie naar de ontvangstruimte AS207
8:45– 9:15 uur	Presentatie en gesprek	Directeur Avans Academie Ad's Adjunct directeur Docent Ad Logistiek	Gesprek met de directie AAAAd
9:15 – 9:45 uur	Rondleiding Panel door het gebouw en bezoek markt	Projectleider Docent	Projectleider Docent
9:45 – 11:00 uur	Bestudering van materiaal Spreekuur AS207?		Materiaal ligt ter inzage in ruimte AS207 (Map en laptop)
11:00 – 11:45 uur	Gesprek met studenten en alumni	Student leerjaar 1 duaal Student leerjaar 1 duaal Student leerjaar 1 duaal Student leerjaar 1 voltijd Student leerjaar 1 voltijd Student leerjaar 2 Student leerjaar 2 Alumnus	
11:45 – 12:30 uur	Lunchpauze	Panel	Lunch wordt aangeboden in AS207
12:30– 13:15 uur	Gesprek met het werkveld	Huidige WAR Afstudeerbedrijf Partner voor de duale opleiding	Zowel huidige WAR / afstudeerbedrijven als 1 of 2 mensen die bij duaal betrokken zijn
13:30 – 14:30	Gesprek met docenten	Docent (Student in beeld) Docent (Kwaliteit en onderzoek) Docent (werkveld en bedrijfsvoering) Docent (onderwijs & toetsing en PR&V) Docent Docent	
14:30 – 14:45 uur	Korte pauze		
14:45 – 15:30 uur	Gesprek Borging van kwaliteit	Voorzitter examencommissie borging op eindwerken toetscommissie toetscommissie rolhouder O&T. Opleidingscommissie	
15:30 – 16:00 uur	2 ^e gesprek met het opleidingsmanagement	Directeur Adjunct directeur	Facultatief
16:00 – 16:45 uur	Beoordelingsoverleg	Panel	
16:45 – 17:00 uur	Terugkoppeling	Directie en team	

2. Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie voor de beperkte opleidingsbeoordeling Associate degree 's-Hertogenbosch Ad Logistiek

Standaard 1

(Concept) landelijk domeinprofiel Associate Degree 2023
Opleidingskader 2023-2024 Ad Logistiek (voltijd en duaal)
Onderwijs- en examenregeling (OER) (2021-2022 – 2022/2023 en 2023-2024)
NSE factsheet 2023
NVAO beperkte Toets nieuwe opleiding
Notulen overleg werkveld 26 april 2023 (green belt certificering)
Feedback partnerbedrijven op onderwijsprogramma Ad Logistiek 1 juni 2023
TNO Rapportage Ad Logistiek

Standaard 2:

Opleidingskader Ad Logistiek 2023-2024 voltijd & duaal
Onderwijsvisie Avans
Onderwijsmodel AAAd (2021)
NSE factsheet 2022
Opleidingskader Ad Logistiek cohort 2023-2024 voltijd & duaal
Overzicht docentenexpertise
Courses Brightspace Ad Logistiek (met daarin toegang tot alle studiehandleidingen)
Onderwijsovereenkomst Duaal
Service Level agreement Duaal Logistiek Avans - Jumbo

Standaard 3:

Onderwijs- en examenregeling (OER) 2022-2023 Ad Logistiek
Toetsbeleid van de academie
Onderwijskader Ad Logistiek voltijd en duaal cohort 2023
Kwaliteitscheck toetsprogramma Ad Logistiek
Actieplan Regiecirkel onderwijs ten aanzien van toetsing
Representatieve selectie van de toetsen (opdrachten, studentwerk, beoordelingscriteria, beoordelingen): ter inzage op de bezochtdag en ter voorbereiding in de portal (LEAN, professionele vaardigheden en Warehouse en Distributielogistiek).
Borging Ad 2019-2020
Toetsbeleid 2021-2025
Borging van de AAAd opleidingen 2021-2022
Jaarverslagen examencommissie AAAd 2019-2020 tot en met 2022-2023
Opleidingscommissie beoordeling OpleidingsOERen 2324
Opzet borging AAAd 1304
Actieplan regiecirkel ten aanzien van toetsing
Opleidingscommissie jaarplan AAAd visie 2021-2022
Toetscommissie jaarverslag 2022-2023 en actieplan 2023-2024
Toetscommissie jaarverslag 2021-2022 en actieplan 2022-2023

Standaard 4:

Afstudeerhandleiding Ad Logistiek

Handleiding professionalisering afstuderen Ad Logistiek

Uitslag enquête afstuderen

Beoordelingsformulieren

Vergelijking beoordelingswijze afstuderen met Ad-Logistiek opleidingen.

3. Schematische weergave (blauwdruk) opleidingen (voltijd en duaal)

Het *Opleidingskader Ad Logistiek cohort 2023-2024 voltijd & duaal* geeft de onderstaande schematische weergave (blauwdruk) van zowel de voltijd- als de duale opleiding (pagina 17 en 18).

Jaar 1 (voltijd)				
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4
Beroepsprestatie	Analyse en advies logistiek proces intern	Analyse en advies logistiek proces extern	Methodologische processen	Projectleiding
Beroepsproduct 1	Analyse logistiek proces	Knelpuntanalyse	Analyse logistiek proces	Logistieke procesverbetering
Beroepsproduct 2	Warehouse & distributie-logistiek	Supply chain management	Methodologische procesverbetering	Project- veranderingmanagement
	Professionele vaardigheden (incl Engels blok 3 en 4) en interdisciplinair project (blok 4)			
	Analysevaardigen			

Jaar 2 (voltijd)			
	Blok 5	Blok 6	Blok 7/8
Beroepsprestatie	Ontwerpen	Ontwerpen	Afstudeerfase
Beroepsproduct 1	Analyse logistiek proces	Implementatie logistiek proces	Beroepsproduct, verantwoording en reflectie
Beroepsproduct 2	Warehouse & distributie-logistiek 2	Supply chain management 2	
Professionele vaardigheden en analysevaardigheden	<i>Geïntegreerd in beroepsproducten /keuzemodule/ Engels</i>	<i>Geïntegreerd in beroepsproducten / keuzemodule / Engels</i>	<i>Geïntegreerd in het afstuderen</i>

Jaar 1 (duaal)				
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4
Beroepsprestatie	Analyse en advies logistiek proces intern	Analyse en advies logistiek proces extern	Methodologische processen	Projectleiding
Beroepsproduct 1	Analyse logistiek proces	Analyse logistieke keten	Analyse procesverbetering	Aansturen van een project
Beroepsproduct 2	Knelpunt-analyse	Advies logistieke verbetering	Nulmeting en beslisdocument	Uitgevoerde implementatie en evaluatie
Beroepsvaardigheden	Ik als onderzoeker	Ik als zelfsturend professional	Ik als procesanalist	Ik als projectleider

Jaar 2 (duaal)			
	Blok 5	Blok 6	Blok 7/8
Beroepsprestatie	Ontwerpen	Ontwerpen	Afstudeerfase
Beroepsproduct 1	Ontwerp warehouse	Ontwerp Supply Chain	Beroepsproduct, verantwoording en reflectie
Beroepsproduct 2	Voorstel ontwerp	Realisatie en evaluatie ontwerp	
Beroepsvaardigheden	Ik als ontwerper	Ik maak impact!	<i>Geïntegreerd in het afstuderen</i>